POLITIE

Vertrouwelijk

Bestuurlijke Rapportage

Gerichte Wapen Controle aanwijzing VRG

1.4 aangepast 05 juli 2022

Algemene gegevens

Betreft	: Aanwijzing VRG Gerichte Wapencontroles 2022-2023
Aan	: Gemeente Amsterdam
Organisatie/afdeling	: Politie-eenheid Amsterdam
Rapporteurs	: 5.1, 2, e en 5.1, 2, e

Juridische grond voor informatiedeling

*Op grond van artikel 16 van de WPG en met het oog op de handhaving van de openbare orde en veiligheid wordt door politie-eenheid Amsterdam aan de Burgemeester van gemeente **Amsterdam** onderstaande informatie verstrekt. De WPG stelt de ontvanger van deze informatie verplicht tot geheimhouding van deze informatie behoudens voor zover een bij of krachtens de wet gegeven voorschrift tot verstrekking verplicht, of zijn taak daartoe noodzaakt (art. 7 lid 2 WPG).*

I Aanleiding

Amsterdam kampt met een groot wapenprobleem. Veel jongeren en jongvolwassenen dragen messen en andere wapens met zich mee. Soms om zich te beschermen tegen anderen, soms om anderen aan te vallen. Wapenbezit en -gebruik tasten de veiligheid van onze jonge generaties aan en zetten vaak al kwetsbare wijken en buurten onder grote druk. Het leed als een gevolg van steek- en schietpartijen onder slachtoffers, in hun gezinnen en gemeenschappen is groot.
Daarom heeft de politie september 2021, in vijf buurten in Amsterdam gerichte wapen controles uitgevoerd. Deze controles zijn geëvalueerd. Hierop heeft de driehoek besloten de gerichte wapencontroles nog een jaar voort te zetten en gelijktijdig onafhankelijk te laten evalueren om een vollediger onderzoeksbeeld te verkrijgen, waarna een definitief oordeel met de raad wordt gedeeld.

Ten opzichte van de pilot worden er twee wijzigingen aangebracht:
1. Om de effectiviteit te vergroten krijgen wijkteams en hun veiligheidspartners meer inspraak bij het bepalen van de aan te wijzen Veiligheid Risico Gebieden (VRG) gebieden en de tijdstippen waarop er binnen deze gebieden wordt gecontroleerd.

2. De controles worden veel minder invasief, omdat de driehoek besloten heeft tot de inzet van technische hulpmiddelen. Dit betekent dat mensen alleen gefouilleerd worden als blijkt dat dit noodzakelijk is.

Aan de projectleiders [redacted] en [redacted] is de opdracht gegeven om ook dit jaar de 5.1, 2, e controles voor te bereiden, samen met de wijkteams vorm te geven en erop toe te zien dat de afgesproken richtlijnen in acht worden genomen.

Het onder III opgenomen informatiebeeld met betrekking tot de op te nemen VRG is opgesteld op basis van analyse opgemaakt door de DRIO, bevindingen van de professionals van de wijkteams en professionals werkzaam binnen het veiligheidsdomein van het genoemde stadsdeel.

Opdracht was om gebieden aan te dragen op basis van de zeven criteria zoals die zijn geformuleerd door de driehoek:

- het aantal wapenincidenten;
- de aard van de incidenten;
- eventuele wapenopbrengsten van vorige aanwijzingen;
- het veiligheidsgevoel van de burgers;
- het aantal slachtoffers van wapenincidenten;
- de kwetsbaarheid van de omgeving;
- het risico op (verder) wapengeweld.

II Opzet rapportage

De projectleiders hebben door DRIO een uitgebreide analyse laten opstellen. Deze analyse heeft ertoe geleid, dat de projectleiders een top 5 van basisteams hebben samengesteld, waar in 2021 de meeste incidenten hebben plaatsgevonden waarbij in de modus operandi een wapen voorkomt. Het gaat daarbij om incidenten waarbij een wapen gebruikt is door de dader dan wel door het slachtoffer. Zij hebben een ondergrens van 80 incidenten per basisteam als uitgangspunt genomen.

Top 5 (willekeurige volgorde):
Team Boven IJ
Team Buitenveldert
Team Nieuw West Noord
Team Nieuw West Zuid
Team Bijlmer Centrum

De teamchefs van deze top 5 teams zijn benaderd met de volgende vragen:

- Gevraagd is of de professionals in –en extern het beeld dat uit de cijfers komt herkennen.
- Verzocht is om mogelijke achtergronden bij dit beeld.
- Verzocht is om verdieping/aanvullingen op het beeld aan de hand van bovengenoemde selectiecriteria.
- Verzocht is om binnen deze gebieden één of meerdere proportionele veilligheidsrisicogebieden aan te dragen waar de controles naar hun professionele inschatting het meest effectief zullen zijn, aan de hand van bovengenoemde selectiecriteria.

De [redacted] van de top 5 gebieden, zijn met de professionals in – en extern in gesprek gegaan. Dit heeft geleid tot een advies m.b.t. de aan te wijzen VRG die door politie en stadsdelen wordt gedragen. 5.1, 2, e

Dit advies is aangevuld met gegevens van de gemeente uit de Amsterdamse Veilgheidsmonitor.[1]

[1] Deze gegevens zijn onder verantwoordelijkheid van de gemeente Amsterdam verkregen door middel van het bevragen van bewoners van de stad.

III Informatiebeeld

Gemeente Amsterdam - Jaartotalen - Registraties benoemde klassen + wapen in MO per district + basisteam datum begin	2021
Centrum/-Noord	255
Oost	302
Zuid	126
West	347
Onbekend	5
Oost, Zuidoost-Bijlmermeer	139
West, Nieuw West-Noord	96
Centrum/-Noord, Boven IJ	109
West, Nieuw West-Zuid	98
Centrum/-Noord, Centrum-Burgwallen	65
West, West-Haarlemmerweg	80
Oost, Oost-Watergraafsmeer	64
Zuid, Zuid Buitenveldert	83
West, West-Overtoomsesluis	73
Oost, Zuidoost-Gaasperdam	55
Oost, Oost-Zeeburg	44
Centrum/-Noord, Centrum-Amstel	33
Zuid, Zuid de Pijp	43
Centrum/-Noord, Centrum-Jordaan	48
Onbekend	5
Totaal	1.035

5.1, 2, d,i

[1] Deze informatie is met het zoeksysteem [redacted] opgeleverd.

Bovenstaande tabel 1 geeft een weergave van het aantal geregistreerde incidenten waarin in de modus operandi een wapen is gebruikt.

Binnen de top 5 gebieden, heeft de teamchef samen met de veligheidscoordinatoren van de stadsdelen gekeken naar de cijfers, de locaties waar incidenten plaatsvonden, de ervaringen van de collega's en partners en de eerder genoemde criteria.

Dit heeft ertoe geleid dat zij de volgende gebieden hebben voorgedragen/geadviseerd voor het houden van gerichte wapen controles:

Team Boven IJ:

1. Het CAN gebied. Centrumgebied Amsterdam Noord. Dit behelst o.a.:
    - Stationsgebieden (Station Noorderpark en Gare du Nord)
    - Winkelcentrum Boven 't Y (Buikslotermeerplein)
2. Noorderpark

Onderbouwing

Naast het bovengemiddeld hoge aantal geregistreerde wapenincidenten in het hele wijkteamgebied, zegt ook 8,1% van de inwoners van dit gebied in de veiligheidsmonitor (april 2022) slachtoffer te zijn geweest van een geweldsincident in de voorgaande 12 maanden, dit ligt boven het stedelijke gemiddelde (7,9%). Daarnaast geeft 17,6% aan zich vaak onveilig te voelen in de eigen buurt, dit is na Zuidoost Centrum en Nieuw-West Noord het hoogste percentage van de stad.

Ad 1.

Op en rond het Buikslotermeerplein zijn de afgelopen jaren meerdere incidenten geweest waarbij wapens zijn gebruikt (hoog aantal wapenincidenten en hoog aantal slachtoffers van wapenincidenten). Met de komst van de metro en de groei van bebouwing, scholen en bewoners is de toename van mobiliteit exponentieel. Hierdoor wordt de wijk kwetsbaarder voor (wapen)incidenten en bestaat het risico op verder wapengeweld. Met de toename van de aanwezigheid van mensen in de openbare ruimte (direct in de omgeving van de metrostations maar ook op de stations zelf) komt een toename van incidenten (overlastgevende en criminele aard) en dit verhoogt onveiligheidsgevoelens bij burgers. [redacted] 5.1, 2, c,d [redacted] Deze problemen strekken zich ook uit in Noord over het CAN gebied. De gerichte wapencontroles zouden bijdragen aan andere maatregelen die op dit vlak worden genomen: stadsdeel Noord organiseert diverse integrale acties en zorgt voor inzet vanuit de zorgkant en het sociale domein.

Ad 2.

Het Noorderpark is bekend met veel straatroven waardoor er een risico is op verder wapengeweld. Het betreft het gebied rond de ingangen en op de schoolroute tussen zwembad Noorderparkbad tot aan de Vogelbuurt via de 2 oostelijke delen van het Noorderpark.

[redacted] 5.1, 2, c,d [redacted]

Team Buitenveldert:

1. Het Museumplein, vooral omgeving Oor (boven Albert Heijn en Qpark),

Onderbouwing

Ad 1.

Hier is veel jeugdoverlast en er zijn vorig jaar ook regelmatig wapen gerelateerde incidenten geweest m.b.t. jeugd. Ook de komende periode wordt problematiek rond jongeren verwacht. Dit vergroot het risico op verder wapengeweld. In het licht van voorgaande zijn gerichte wapencontroles erg passend. Zuid Buitenveldert zit in de top 5 op het gebied van wapenincidenten. Toch scoort het gebied in de Veiligheidsmonitor bovengemiddeld goed op het gebied van veiligheidsgevoelens en slachtofferschap van geweld onder bewoners. Het aangedragen gebied kenmerkt zich echter door de grote hoeveelheid bezoekers, die niet zijn meegenomen in deze enquête.

Team Nieuw West Noord:

1. Slotermeerlaan-Burg de Vlugtlaan- Burg van Leeuwenlaan
2. Kolenkitbuurt / Piet Mondriaanplein

Onderbouwing

Naast het bovengemiddeld hoge aantal geregistreerde wapenincidenten in het hele wijkteamgebied, geeft ook nog eens 20,5% van de inwoners van dit gebied in de veiligheidsmonitor (april 2022) aan zich vaak onveilig te voelen in de eigen buurt, dit is het op een na hoogste deel van alle gebieden in de stad.

Ad.1

Dit gebied heeft te kampen met veel jeugdoverlast in combinatie met geweldsdelicten met wapens. De aard van de incidenten is ernstig. [redacted] 5.1, 2, c,d [redacted] Het risico op verder wapengeweld is aanwezig.

Ad.2.

Ook in dit gebied is veel jeugdoverlast, waarbij regelmatig gebruik wordt gemaakt van zeer zwaar vuurwerk. Ook hebben er verschillende wapenincidenten gericht op een woning plaatsgevonden. De aard en omvang van deze incidenten heeft impact op de omgeving en de veiigheidsbeleving.

Bij het Piet Mondriaanplein is sprake van veel jeugdoverlast. Er hebben incidenten met jongeren plaatsgevonden, waarbij een wapen gebruikt is. De jeugdoverlast in combinatie met de wapenincidenten heeft impact op de kwetsbaarheid van de wijk en de veiligheidsbeleving onder de bewoners.

Team Nieuw West Zuid:

1.Osdorperban / Wildeman

2.Osdorpplein / Tussenmeer/ Dijkgraafplein

Onderbouwing

Naast het bovengemiddeld hoge aantal geregistreerde wapenincidenten in het hele wijkteamgebied, geeft ook nog eens 16,9% van de inwoners van dit gebied in de veiligheidsmonitor (april 2022) aan zich vaak onveilig te voelen in de eigen buurt, dit is hoger dan het stedelijk gemiddelde (15%).

Ad 1.

In dit gebied vinden geregeld steek-en schietincidenten en vechtpartijen plaats. Ook zijn er vuurbommen geplaatst en explosieven aan deuren vastgemaakt. Deze incidenten hebben een enorme impact op de omgeving (kwetsbaarheid van de wijk) en zijn van invloed op de veiligheidsbeleving van de bewoners. Extra controles zijn gewenst om de veiligheidssituatie te verbeteren.

Ad2.

Ook hier is sprake van veel jeugdoverlast met vechtpartijen en mishandelingen, dit verhoogt het risico op (verder) wapengeweld en maakt de omgeving kwetsbaar voor het gebruik van wapens. Dit heeft een

negatieve impact op de buurt en de veiligheidsbeleving van bewoners, en maakt dat hier extra controles gewenst zijn.

Team Bijlmer Centrum

1. Metrostations, Venserpolder, Bijlmerplein, H-Buurt, Nelson Mandelapark

Onderbouwing

Naast het bovengemiddeld hoge aantal geregistreerde wapenincidenten in het hele wijkteamgebied, geeft ook nog eens 23,3% van de inwoners van dit gebied in de veiligheidsmonitor (april 2022) aan zich vaak onveilig te voelen in de eigen buurt, dit is het hoogste percentage van alle gebieden in de stad.

Ad. 1

De wapenbezitters in dit gebied zijn onder te verdelen in [redacted] die dagelijks wapens voorhanden hebben en [redacted]. Alsook [redacted] die op pad gaan met wapens in het kader van vergeldingsacties. Het merendeel van de vuurwapens wordt gebruikt bij straatroven, overvallen en zware mishandeling. Ook is er sprake van relatief veel (vuur) wapenbezit. Het betreft een kwetsbaar gebied met de grootste concentratie van incidenten die van invloed zijn op de veiligheidsbeleving van de bewoners. Recentelijk hebben schietpartijen, dreigingen en inbeslagnames n.a.v. incidenten plaatsgevonden. Dit heeft een negatieve impact op het algehele veiligheidsgevoel in de buurt. Ouders doen een oproep aan de overheid om hun kinderen veiliger te laten leven in Zuidoost. De GWC-acties komen hieraan tegemoet.

[redacted] 5.1, 2,c,d,i

Waar (nog) geen GWC-acties gewenst

In de bijlage is een kaartje van het gebied van Zuidoost gevoegd. Op het kaartje ziet u het Nelson Mandelapark opgenomen binnen het VRG. Opgemerkt moet worden dat vanuit [redacted] 5.1, 2, c,d,i, 5.2, 1

IV Advies m.b.t vaststellen VRG en Afsluiting

De [redacted] hebben samen met de stadsdelen gekeken naar de criteria. Zij hebben gezamenlijk besloten op basis van de criteria, hun ervaring en het beoogde doel, om in totaal 8 gebieden aan te wijzen. Zoals u in de rapportage kunt lezen hebben de [redacted] van respectievelijk Buitenveldert en Bijlmer Centrum, 1 gebied geselecteerd. Dit gebied heeft wat hen betreft binnen hun werk gebied de hoogste prioriteit. De andere [redacted] hebben 2 gebieden aangewezen, met daaraan verbonden prioriteit 1 en prioriteit 2.

Ons advies is de volgende vijf gebieden als VRG aan te wijzen:

Team Boven-IJ

1. Het CAN gebied, centrumgebied Amsterdam-Noord

Team Buitenveldert

2. Het Museumplein, met name omgeving Oor (boven de Albert Heijn en Qpark)

Team Nieuw West Noord:

3. Slotermeerlaan, Burgemeester de Vlugtlaan, Burgemeester van Leeuwenlaan

Team Nieuw West Zuid:

4. Osdorperban / Wildeman

. Team Bijlmer Centrum

5. Metrostations, Venserpolder, Bijlmerplein, H-Buurt, Nelson Mandelapark

De grenzen van de opgegeven gebieden staan op de bijgevoegde kaarten.

Deze rapportage is naar waarheid opgemaakt op basis van op ambtseed op 30 juni 2022 te Amsterdam.

5.1, 2, e [redacted] hoofdinspecteur van politie en 5.1, 2, e [redacted] inspecteur van politie, eenheid Amsterdam

Bijlage:

1, kaartje gebieden Nieuw-West-Noord
2. Kaartje gebieden Nieuw-West-Zuid
3. Kaartje gebied Zuid-Buitenveldert
4. Kaartje gebieden Boven-IJ
5. Kaartje gebied Bijlmer-Centrum